

21.31x35.26	1	עמוד 26	כותרת - כלכלי סט	04/03/2013	35988620-1
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

השופט חאלד כבוב. התיר למרכז האקדמי לבקש להצטרף כידיד לתביעה

ידיד בית המשפט

גורם שלישי שאינו צד בהליך אך ניתן לצרפו, אם הוא מייצג אינטרס או מומחיות שראוי שישמעו בפני בית המשפט בסכסוך הספציפי. ניתן לצרף ידיד בכל הערכאות ובכל סוגי הסכסוכים. המודל לקוח מהמשפט האמריקאי. התנאי המרכזי להכרה בידיד הוא שמדובר בגורם בעל תרומה מיוחדת לדיון, כזו שהצדדים עצמם או בית המשפט חסרים אותה. ידידים "קלאסיים" הם הסנגוריה הציבורית ולשכת עורכי הדין בסכסוכים שנוגעים לתחומי אחריותם ומומחיותם

האם בית המשפט יפתח את שערו בפני שומרי סף ציבוריים?

כשבית המשפט מקבל הצעת ידידות

שופט בית המשפט הכלכלי, שקבע לאחרונה תקדים בתביעות הייצוגיות, יידרש להכריע אם גוף ציבורי יוכל להצטרף כידיד בית המשפט לתביעה נגזרת נגד בזק

משה גורלי

ה

אם בית המשפט הכי לכלי ימשיך במגמה המהפכנית שהחל לסמן השופט חאלד כבוב, יפתח את שערו בפני שומרי סף ציבוריים? לפני כשבועיים התיר כבוב לגוף ציבורי, עמותת הצלחה, בפסק דין תקדימי להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית בניירות ערך. זאת אף שלעמותה אין עילה אישית בתביעה ולא נמצא קושי מיוחד לאתר תובע בעל עילה אישית כנדרש בחוק.

כעת מונחת לפתחו של כבוב השאלה אם לאשר לגוף ציבורי אחר, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים, להצטרף כידיד בית המשפט לתביעה נגזרת שהוגשה נגד בעל השליטה בחברת בזק שאול אלוביץ' ונגד נושאי משרה בה, לרבות בנו וכלתו של אלוביץ'. כבוב התיר בשבוע שעבר לבא כוחו של המרכז האקדמי, עו"ד עמירם גיל, לבקש להצטרף כידיד בית המשפט לתביעה, והדיון בבקשה יתקיים מיד לאחר פסח.

"הידיד צריך להוכיח מומחיות מיוחדת"

את התביעה הנגזרת נגד בזק הגיש לראשונה אסף זקן חמו בתחילת 2012, אך זו נדחתה על ידי השופטת רות רונן לאחר שהתברר כי זקן חמו אינו מהזיק במניות החברה ישירות, אלא בנאמנות עבור הוריו. בעקבות החלטה זאת הוגש שוב התביעה הנגזרת, הפעם בידי האב פרץ זקן חמו, באמצעות עורכי הדין אופיר נאור ורנן גרשט.

בתביעה נטען כי אלוביץ', חברי הדין רקטוריון ומנהלים בכירים בבזק הפרו את חובות הזהירות, האמונים וההגיינות וגרמו לחברה נזק של יותר מ-2 מיליארד שקל. לפי כתב התביעה, מאז רכש אלוביץ' את

בזק ב-2010 אישרו הדיקטורים בחברה חלוקת דיבידנדים בסכום של 7 מיליארד שקל. מכיוון שבקופת בזק לא היו די מזר מנים לחלק את הדיבידנדים, נטלה החברה הלוואות והנפיקה איגרות חוב לצבור. לפי חוות דעת מקצועיות המצורפות לתביעה, היקף הריביות ועלויות המימון שתשלם בזק על ההלוואות הוא 2.13 מיליארד שקל. סכומים אלה, נטען, לא מש משים לפעילותה של החברה, מעמיסים עליה עלויות וסיכונים אדירים ונלקחו מכוח "המלצה שקיבלו חברי הדיקטוריון, רובם ככולם בעלי אינטרס מובהק לרצות את בעל השליטה ואת ענייניו". התביעה הוגשה על סך 900 מיליון שקל.

זמן קצר לאחר הגשת התביעה הוגדרת נגד בזק הגיש המרכז האקדמי למשפט ולעסקים בקשה להצטרף להליך כמעמד ידיד בית המשפט. המודל של ידיד בית המשפט לקוח מהמשפט האמריקאי, ובמסגרתו מתיר בית המי שפט לארגון או לגורם שאיננו צד ישיר בהליך להצטרף אליו בשל מומחיותו המיוחדת, או בשל האינטרס הציבורי שהוא מייצג. ידידים פוטנציאליים כאלה הם, למשל, לשכת עורכי הדין והסנגוריה הציבורית. את התקדים ביישראל רשמה הסנגוריה הציבורית, כשי נשיא בית המשפט העליון בדנימוס אהרן ברק התיר לה להצטרף לבקשת המשפט החוזר של רוצחי דני כץ.

המרכז האקדמי למשפט ולעסקים גרף הצלחה מרשימה כשהוביל את העתירה לבג"ץ נגד הפרטת בתי הסוהר, אך כדי להצטרף להליך הנוכחי נגד בזק הוא יצטרך לשכנע את השופט כבוב כי יש לו מה לתרום לדיון. בא כוח המרכז עו"ד גיל ניסה "לרכך" את כבוב בבקשת

נציג בזק עו"ד פיני רובין (מימין) ונציג המרכז האקדמי עו"ד עמירם גיל

ההצטרפות לתביעה באומרו כי "מרגע לידתו ממלא בית המשפט הכלכלי תפקיד מרכזי בהגנה על המשקיעים. ככזה הוא אכסניה טבעית עבור גופים מומי חים, דוגמת המבקש, הפועלים באופן עצמאי ובלתי תלוי כדי לייצג את טובת הציבור בשוק ההון".

כמו כן מסביר גיל בבקשה את התרומה המקצועית הפוטנציאלית של המרכז האקדמי להליך: "המבקש יסביר מדוע עסקאות מימון לבעלי שליטה, בין שעל דרך של הפחתת הון ובין שעל דרך נטילת הלוואות וחלוקתן כדיבידנד, מבצרות את כוחם הרב ממילא של בעלי השליטה ביישראל וכך מגבירות את הריכוזיות במשק. המבקש ימחיש כיצד מהלכים אלה עלולים לפגוע בחברות ציבוריות, במשקיעיהן ובעובדיהן, כיוון שהמשמעות שלהם היא שחברות אלה מממנות מכיסן את רכישי תן בידי בעל השליטה. כך, במקום שבעל השליטה ישקיע בחברה את הונו, החברה משלמת לו כדי שישתלט עליה".

את בזק, אלוביץ' ונושאי המשרה מייצגים עו"ד פיני רובין וניר כהן. כבא כוח חברת דלק לא הצליח רובין עד כה להוציא את עמותת הצלחה מאולמו של

כבוב כתובעת ייצוגית. עתה, כבא כוח בזק, הוא מנסה להוציא מאולמו האולם את המרכז האקדמי. רובין מעלה שורה ארוכה של תשובות לשאלה מדוע ה"ידיד" החדש אינו רצוי ואינו נחוץ. לטענתו, המרכז האקדמי "אינו צפוי לתרום לבני רור ההליך וצפוי אף לסרבלו, לעכבו ולייקרו, ואין הוא מנסה – אפילו למראית עין – לשמר הזות אובייקטיבית כנדרש מידיד בית המשפט".

"מתן מעמד לידיד יפתח צוהר מסוכן"

בית המשפט, לפי רובין, הוא הפרשן הבלעדי של הדין ואינו זקוק לידידים שיסייעו לו בשפיטה. "הצעות של ידידים ומומחים לסייע יש בהן משום הסגת נחלתו הבלעדית (וגם מידה לא מבוטלת של עזות מצח כלפיו)", כותב רובין.

רובין מזהיר מפני ההשלכות של תקדימים בנושא: "מתן מעמד של ידיד עתיד לפתוח צוהר נרחב (ומסוכן) להמוני בקי שות הצטרפות מצדם של שלל ידידים מהאקדמיה (ובכלל). קיים חשש לא מבוטל שהגם שקנאת סופרים (אקדמאים) תרבה חוכמה, הרי שקנאה זו אכן תבעבע במוסדות האקדמאיים בישראל, ושום מוסד לא ירשה לעצמו לא ליטול חלק בחגיגה המי שפטית של תובענה זו או אחרת, ותחת ריבוי חוכמה בין כותלי המוסדות האקדמיים תיווצר מבוכה רבתי בין כותלי בית המשפט".

המרכז האקדמי, לפי רובין, רק חוזר על טענות התובע. כך, בעוד התובע מליץ על נושאי המשרה בבזק שאינם אלא "תיאטרון בור" בות בידי של בעל השליטה, המרכז מקונן שהם "אינם נהנים מעצמאות מול בעלי השליטה".

צילום: אוראל כהן